

IME I PREZIME UČENIKA

RAZRED _____

NADNEVAK _____

OCJENA _____

Mjere za rad na siguran način

VJEŽBA

ZADATAK 1

Mjere za rad na siguran način

1. Upoznajte se s mjerama za rad na siguran način.

ZADATAK 2 | Laboratorij za elektrotehniku

1. Nacrtajte radno mjesto u laboratoriju i označite priključke.

www.element.hr

RAZRED _____

NADNEVAK _____

OCJENA _____

Elementi strujnog kruga

VJEŽBA

Uvod u vježbu

Dijelovi zatvorenog **strujnog kruga** su izvor napona, trošilo i spojni vodiči, spojeni tako da čine zatvorenu vodljivu petlju.

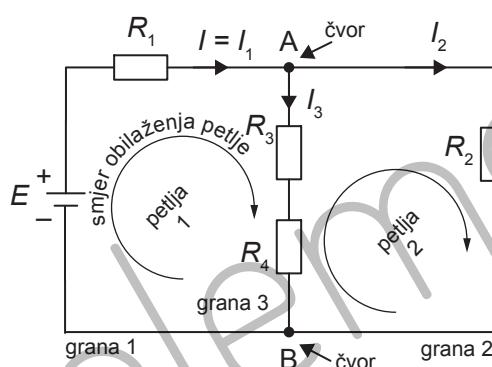
Unutarnji dio strujnog kruga čini izvor napona, a vanjski dio čine spojni vodiči i trošila. U idealnom strujnom krugu smatra se da spojni vodiči imaju mali otpor (zanemariv).

U unutarnjem dijelu strujnog kruga struja teče od “–” pola izvora prema “+” polu izvora, a u vanjskom dijelu strujnog kruga struja teče od “+” pola prema “–” polu izvora.

Složeni električni strujni krug sastavljen je od više trošila spojenih na jedan ili više izvora.

Dijelovi složenog strujnog kruga:

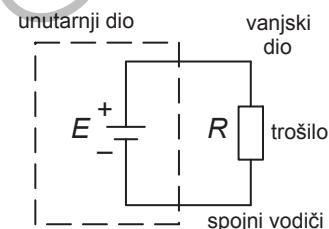
- **grana** je dio strujnog kruga, sastavljenog od serijski spojenih elemenata, kroz koji teče ista struja
- **čvor** je mjesto u strujnom krugu gdje se spajaju tri ili više vodiča
- **kontura ili petlja** u strujnom krugu je zatvoreni put sastavljen od više grana.

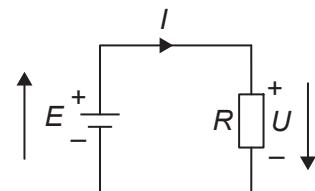
Slika 3. Primjer složenog strujnog kruga

Spojni vodiči načinjeni su od bakrene žice obložene izolacijom. Izolacija je uglavnom izrađena od plastike ili gume.

Sklopka je napravljena tako da u jednom položaju ima zanemariv otpor (zatvorena sklopka), a u drugom beskonačan otpor (otvorena sklopka).

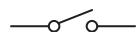
Slika 1. Dijelovi jednostavnog strujnog kruga

Slika 2. Smjer struje u strujnom krugu

Slika 4. Vodič

Slika 5. Sklopka

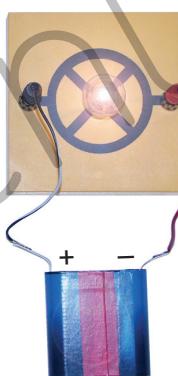
ZADATAK 1

Jednostavni strujni krug

Mjerni instrumenti i pribor: otpornici, žarulje, baterija ili izvor napona, sklopka, spojni vodiči.

- Na slici 6 prikazan je strujni krug sa žaruljom.

- Nacrtajte električnu shemu jednostavnog zatvorenog strujnog kruga sastavljenog od baterije, žarulje i spojnih vodiča.

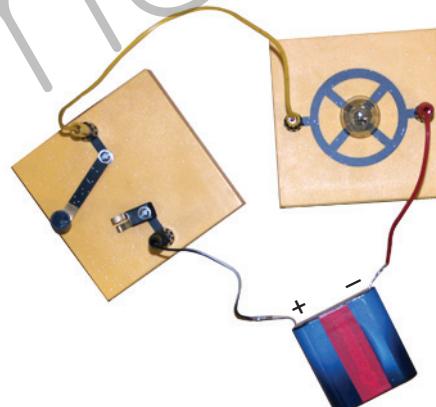
Slika 6. Jednostavan električni strujni krug

- Koristeći se raspoloživom opremom sastavite strujni krug prema shemi.

- Nacrtajte jednostavni strujni krug sastavljen od baterije, otpornika i spojnih vodiča. Na shemi označite dijelove kruga. Koristeći se raspoloživom opremom sastavite strujni krug prema shemi.

- Na slici 7 prikazan je strujni krug sa žaruljom.

- Nacrtajte električnu shemu jednostavnog otvorenog strujnog kruga sa žaruljom, izvorom i sklopkom.

Slika 7. Otvoreni strujni krug

- Koristeći se raspoloživom opremom sastavite strujni krug prema shemi.

4. Na slici 8 prikazan je strujni krug sa žaruljom.

- a) Nacrtajte električnu shemu jednostavnog zatvorenog strujnog kruga sa žaruljom, izvorom i sklopkom. Na slici označite polaritet.

Slika 8. Zatvoren strujni krug

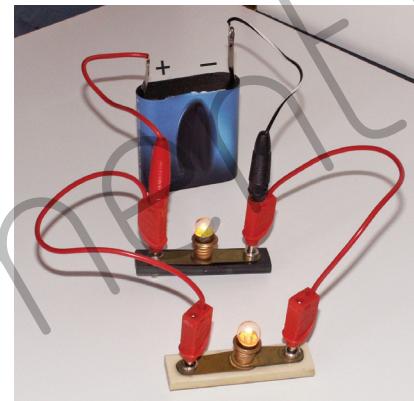
- b) Koristeći se raspoloživom opremom sastavite strujni krug prema shemi.

5. Nacrtajte jednostavni strujni krug sastavljen od baterije, otpornika, sklopke i spojnih vodiča. Na shemi označite dijelove kruga. Koristeći se raspoloživom opremom sastavite strujni krug prema shemi.

ZADATAK 2

Složeni strujni krug

- Nacrtajte električnu shemu strujnog kruga s dvjema žaruljama (paralelni spoj žarulja) i izvorom. Označite komponente i polaritet napona prema slici 9.

Slika 9. Strujni krug s dvjema žaruljama spojenim u paralelni spoj s izvorom

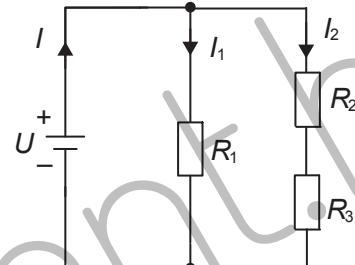
- Nacrtajte električnu shemu strujnog kruga sa žaruljama (serijski spoj žarulja) i izvorom. Označite komponente i polaritet napona prema slici 10.

Slika 10. Strujni krug s dvjema žaruljama spojenim u serijski spoj s izvorom

- Nacrtajte električnu shemu strujnog kruga s dva otpornika (za paralelni i serijski spoj otpornika), izvorom i sklopkom. Označite komponente i polaritet napona.

4. Prema zadanoj shemi načinite složeni strujni krug. Označite dijelove kruga.

Slika 11. Složeni strujni krug

5. Koliko čvorova ima složeni strujni krug (slika 11)?

---

6. Koliko grana ima složeni strujni krug (slika 11)?

---

7. Koje komponente čine unutarnji dio strujnog kruga (slika 11)?

---

8. Koje komponente čine vanjski dio strujnog kruga (slika 11)?

---

9. Zašto su vodiči obloženi izolacijom?

---

10. Navedite uobičajene presjeke spojnih vodiča (pronađite na internetu ili u katalogu) i napravite skice.

---

11. Koje karakteristike ima sklopka u uključenom stanju (zatvorena sklopka), koje u isključenom stanju (otvorena sklopka)?

---

12. Definirajte kratki spoj i prazni hod na primjeru sklopke.

---

13. Proučite sklopke na internetu ili u katalogu i nacrtajte nekoliko primjera.

---

14. Navedite nekoliko primjera strujnih krugova.
